

EUROOPA MÜÜGIÕIGUS – ALTERNATIIV EESTI ETTEVÕTJA JAKS?

Dr. MARTIN KÄERDI

4. oktoober 2012

Eesti 32.
Õigusteadlaste
päevad

Sissejuhatus

- Ettevõtjate teadlikkus piiriülestele müügilepingutele kohaldatavast õigusest ja selle valiku põhimõtetest on vähene
- Piiriülene müük välisriigi tarbijale on pigem juhuslik kui suunatud tegevus ning sellega seonduvad õigusküsimused on reeglina läbi mõtlemata
- Ettevõtjate vaheliste piiriüleste müügilepingute puhul domineerib pigem välisriigi õiguse (tüüpiliselt müüja õiguse) valik. CISG-i osatähtsus on väike, tihti ei oska Eesti ettevõtja CISG-i välisriigi õiguse kohaldamisele eelistada

I. Mõju tarbijalemüügi valdkonnale

1.1 Euroopa müügiõiguse tarbijalemüügi reeglistiku sihtrühm

- Puudutab eelkõige sidevahendi abil sõlmitud tarbijalemüügilepinguid internetipõhise müügiplatvormi kaudu, mis on muuhulgas loodud ka väljaspool Eestit asuvate tarbijate teenindamiseks
- Rooma I määruse mõju piiriülestele tarbijalemüügilepingutele: kohaldatava õiguse valik ei välista ostja elukohariigi imperatiivsete reeglite kohaldamist ning toob kaasa lepingule kohalduva õiguse killustumise

I. Mõju tarbijalemüügi valdkonnale

1.1 Euroopa müügiõiguse tarbijalemüügi reeglistiku sihtrühm

- Euroopa müügiõigus lahendab lepingule kohaldatava õiguse killustumise probleemi ning tagab ühtsete ning siseriiklikust õigusest autonoomsete reeglite kohaldamise. Kohaliku ettevõtja huvi selle kohaldamise vastu on siiski eelduslikult väike
- Pigem võib eeldada, et Euroopa müügiõiguse peamiseks mõjuks on alandada välisriigi ettevõtjatele (õiguslikke) barjääre Eesti turule sisenemisel

I. Mõju tarbijalemüügi valdkonnale

1.2 Euroopa müügiõiguse tarbijalemüügi reeglistik – sisuline hinnang

- Euroopa müügiõiguse regulatsioon on nii üldpõhimõtetes kui detailides äärmiselt sarnane VÕS-le
- Eesti jurist ning ettevõtja ei peaks Euroopa müügiõigust seega vaatama kui „võõrast” õigust, vaid nägema selles pigem lühivarianti niigi tuttavast siseriiklikust regulatsioonist, mida on mugandatud ning üldistatud piiriüleste müügilepingute jaoks
- Euroopa müügiõigusest tulenev riskijaotus ostja ja müüja vahel vastab rahvusvaheliselt väljakujunenud standardile ning rahuldab eelkõige ostja huve

I. Mõju tarbijalemüügi valdkonnale

1.2 Euroopa müügiõiguse tarbijalemüügi reeglistik – sisuline hinnang

- Olulisemad erinevused Euroopa müügiõiguse regulatsiooni ja VÕS-i vahel:
  - Müüja vastutuse ajaline kestus: VÕS § 218 lg 2 2-aastane õigustlõpetav tähtaeg alates kauba üleandmisest vs Euroopa müügiõiguse 2-aastane aegumistähtaeg alates puuduse ilmnemisest
  - Ostja õiguskaitsevahendite süsteem: VÕS piiratud valikuõigus ja hierarhiline süsteem vs Euroopa müügiõiguse valikuvabadus
  - Sidevahendi abil sõlmitud ning koduukselepingute regulatsioon: uus lähenemisnurk harmoneerimisele

II. Mõju ettevõtjate vahelistele lepingutele

2.1 Sihtrühm ja huvid

- Konkurents siseriikliku õiguse ja CISG-ga, Euroopa müügiõiguse eelised ettevõtjale?
- CISG suhtelise ebapopulaarsuse põhjused Eestis: CISG kui “võõras” õigus
- Euroopa müügiõigusel on eeliseid võrreldes CISG-ga ent on küsitav, kas need suurendavad müügiõiguse populaarsust CISG-ga võrreldes
- Siseriikliku õiguse eelistamise põhjuseks pole mitte alternatiivse rahvusvahelise regulatsiooni (CISG, EMÕ) halb tundmine vaid asjaolu, et teine pool ei tunne siseriiklikku õigust

II. Mõju ettevõtjate vahelistele lepingutele

2.2 Eesti ettevõtja vaatepunkt

- Eesti ettevõtja peaks Euroopa müügiõigusesse suhtuma pigem positiivselt. Seda tuleks loomulikult eelistada lepingule võõra välisriigi õiguse kohaldamisel aga ka CISG-le, eelkõige kui ollakse ostja positsioonis
- Sarnasuse tõttu VÕS-le ei peaks Eesti ettevõtja Euroopa müügiõigust pidama võõraks õiguseks, mille tundmist saab oma õigusnõustajatelt oodata sarnasel viisil kui eeldatakse siseriikliku õiguse puhul
- Eesti ettevõtjal on sarnase siseriikliku õiguse tõttu Euroopa müügiõiguse kohaldamisel selgeid eeliseid, see ei eelda kulukate eriteadmiste loomist ega muudatusi õiguslikus dokumentatsioonis (tüüptingimustes)

TÄNAN!

Eesti 32.
Õigusteadlaste
päevad